

[Knud Kristensen.]

mest praktiske for Arbejdets Gennemførelse efter denne Lov vilde være en nedsat Arbejds løn og ikke en nedsat Arbejdstid, gaar Ministeren imod dette og bøjer Knæ for Tariffernes Ukrænkelighed og stiller Forslag om, at den skal haandhæves, og at det er Arbejdstiden, der alene skal være afgørende for, hvor meget vedkommende kan tjene. Denne Stædighed og denne Fastholden ved denne gamle og dog stadig lige forgyldte Doktrin er det jo selvfølgelig ogsaa, der gør, at der intet Resultat er kommet ud af Arbejds løshedslovens § 31, hvor der jo er nedsat Arbejds løn, men nu skal den jo ogsaa ændres.

Forholdet er altsaa det: Man taler om den Ulykke, som Arbejds løsheden er; men hvis man skal lempe lidt paa Tarifferne, nej, saa skal man heller intet Arbejde have! Det viser i Virkeligheden, hvad det er, man sætter højest, om det er Doktrinerne, eller om det er virkelig praktisk Gennemførelse af Forslag, der skaffer Arbejde til dem, som ellers ikke kan faa Arbejde.

I det her foreliggende Forslag er der anstillet, jeg vil ikke sige Beregninger, for det er det ikke, over Udgifterne, men der er anstillet visse Betragtninger over, hvad det vil koste. Det forekommer mig, at man her har taget et forkert Udgangspunkt. Man har stillet det op, saa man faar Indtrykket af, at Udgifterne svarer til Forskellen mellem Understøttelserne og Arbejds lønnen. Men det er jo ikke Tilfældet. Ved offentlige Arbejder er der mange andre Udgifter. Der er Materialer, der skal betales, og der er Transport fra og til, og der kan muligvis blive Tale om Indkvartering af de Arbejdere, der er langt fra Hjemmet; og i det hele taget tror jeg aldrig, vi har set, at saadanne offentlige Arbejder er blevet særlig billige, eller at de skulde være blevet saa billige, at der skulde være en økonomisk Fordel for Samfundet ved dem.

Dette skal ikke betyde, at vi afviser Forslaget af den Grund eller ikke vil medvirke dertil. Jeg gør kun opmærksom paa, at man baade skal have Arbejderne tilrettelagt, Materialer og Ledelse af Arbejdet, og at der dertil vil medgaa betydelige Beløb, saa at disse Foranstaltninger ikke vil være nogen økonomisk Fordel for Samfundet,

selv om man regner de Værdier, der skabes derved, med.

Men det, der er Hovedspørgsmaalet, er jo dette: Bidrager nu et saadant Forslags Gennemførelse til i nævneværdig Grad at afhjælpe den Arbejds løshed, vi har. Det er efter min Mening Hovedspørgsmaalet; og dér vil jeg sige, at for mig er det højest tvivlsomt. Ligesom det er en Naturlov, at Vandet i to forbundne Beholdere strømmer hen til den, hvor Vandstanden er lavest, saadan er det ogsaa en økonomisk Lov, at Arbejds kraften søger hen til de Steder, hvor den samme Arbejds indsats betales højest. Arbejds kraften har en Tilbøjelighed til at paavirkes i denne Retning, og det er der ikke det mindste at sige til; thi hvorfor skulde enhver ikke søge at udnytte sin Arbejds kraft paa den for ham mest fordelagtige Maade?

Naar man nu skal til at anlægge Veje ude i Landet, anlægge Smaa plantninger, eller hvad det nu er, gaar Folk altsaa dér og arbejder 3 eller 4 Dage af Ugen — Gennemsnittet af det, der er nævnt som det normale, er jo 3 Dage; og samtidig gaar Karlen, Husmanden og Gaardmanden paa Marken ved Siden af, og de arbejder ikke i 3 Dage, men i 6 Dage, somme Tider i 7 Dage, og de gaar og ser paa, at de, der har det offentlige Arbejde, tjener lige saa meget, ja maa ske mere, i de 3 Dage, end de selv tjener i Ugens samtlige 7 Dage.

Det er en Anskuelsesundervisning, som efter min Opfattelse nok skal nemmes og nok skal øve sin Virkning. Det gaar selvfølgelig ikke paa den Maade, at man strømmer til dette Arbejde straks. Men Forholdet er dog det, at der er blevet Arbejds løshed inde i Fabrikkerne og Virksomhederne i Byerne, hvor man havde faaet Arbejde til en god og høj Løn, der laa mange Gange over den, der kan tjenes ude i Landbrugserhvervet og mange andre Erhverv, og derfor har Folk søgt til disse Fabrikker; men naar Arbejdet saa glipper, ja, saa faar man Understøttelse, og naar den glipper, har man Udsigt til at komme ud og udfolde sin Arbejds kraft paa en fordelagtigere Maade, i hvert Fald hvad det rent økonomiske angaar, end de Mennesker er i Stand til, som arbejder i Landets Hovederhverv.

Jeg er ikke i Tvivl om, at dette vil blive en af de Ting, som bevirker, at Strømmen til